XV. évfolyam. Czelldömölk, 1919. szeptember 21. 53 szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Egyes szám ára darabonkint 60 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Czelldömölkön, ide intézendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzküldemények.

Czelldömölki j. katonai parancsnokságtól.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy a vidéken lelkiismeretlen, rendszerint megfizetett izgatók, hazug híreket terjesztenek a jelenlegi behívás céljából.

Felvilágositásul tudomására hozom a lakosságnak, hogy a behívás kizárólag a karhatalom megszervezése céljából történik. Ezen karhatalomra azért van szükség, hogy a bolsevizmus ne üthesse fel ujra fejét.

Amig megbizható, erős karhatalmunk nincs, addig az idegen megszálló csapatok nem vonulnak ki az országból, sőt az eddig meg nem szállott részeket is ujabb megszállással fenyegetik.

Ezen megszállást csak azon lelketlen gazemberek kivánhatják, akiknek nincs mit veszteniök, mert pénzüket biztonságba helyezve, kárörvendve nézik, mint viszik el a magyar polgár verejtékes munkájával szerzett javait, gabonáját, marháját stb.

Nem ujabb háboruról van tehát szó, hanem kizárólag a rend és közbiztonság fentartásáról.

A karhatalom megszervezéséhez csak a legderekabb embereket választják ki, akik megértik, hogy a nemzeti lobogó alatt szolgálni becsület és kitüntetést jelent.

Értsétek meg annyi baj után, hogy sem az egyes ember, sem egy község vagy vidék magára utalva, javait megvédeni nem tudja.

Tartsa tehát minden magyar honpolgár becsületbeli kötelességének, hogy ha a haza érdeke szólitja zászlója alá, kötelességének eleget tegyen.

Azokat a lelketlen izgatókat, akik ezen kötelességteljesitésről a becsületes magyar polgárokat le akarják beszélni, tegyétek ártalmatlanná, mert az ellensége a mi hazánknak.

Mindenki, aki egy izgatót elfog, ha az törvényesen felelősségre vonható s ellene a vád bebizonyul: a feljelentője vagy elfogója 1000 K jutalomba részesül.

Czelldömölk, 1919. szept. 16.

Fekete Lajos, százados
járási katonai parancsnok.

„Erős várunk nekünk az Isten“ . . .

Irta: RÁCZ BÉLA. Kemenesmagasi, 1919. szept. 14

Rettenetesek lehetnek a mi büneink, hogy ennyire tud sulytani minket az Isten. Hogy igy összetörte és porig alázta e szerencsétlen nemzetet, melynek nyugalma ezer év óta nem volt...

Ellenségeink letörni nem tudtak soha, de annál fényesebben letörtük önmagunkat. Összefogás, kitartás, együtterzés a magyarnak erénye soha nem volt, mintha csak Salamon átka fogant volna meg rajtunk. S ez volt okozata eddig minden veszedelmünknek, melybe valaha jutottunk. Egymást pusztitottuk, öltük, martuk s mással igazán nem gondoltunk. S most itt állunk a romlásnak, pusztulásnak küszöbén . . .

Rettenetesebb és gonoszabb helyzetben a magyar még a tatárjáráskor sem volt; mert nemcsak anyagi romlásunk teljes, de szivünk, lelkünk vesztesége is sulyos. Megrendült hitünk, reménységünk; gondolkozásunk tisztasága meghomályosodott! Érezzük magunk és őseink rettenetes büneit, hibáit s nem merünk a jövőbe tekinteni. Eltékozoltunk mindent, amit apáink szent örökségül ránk hagytak: hitet, hazát és reményt. Ellenségeink pedig nagy örvendezéssel és vigadással szemlélik gyötrelmeinket, osztoznak a koncon, melyhez vér nélkül jutottak.

A rettenetes gyötrelmek, szenvedések után halálos bágyadtság vesz erőt rajtunk, mely a romlásnak első jele lehet. Pedig most volna legnagyobb szükségünk a legnagyobb erőfeszitésre. Most, hogy megállhassunk e föld darabkán, melyet karddal és vérrel szereztünk. Államférfiaink hirdetik nekünk eme nagy és félelmetes igazságot, de csak nem akarunk felébredni. Igaza van a miniszterelnök urnak akkor, amidőn azt mondja, hogy most csak a keresztény Magyarország népeinek felébredése, tömörülése menthet meg bennünket. Egy párt lehet most csak Magyarországon, amelynek célja igaz és nemes, a többi megfizetett bérenc és áruló! Értsük már mi egyszer meg jól, hogy nincsenek e földön nekünk barátaink, fajrokonaink, csak halálos ellenségeink, akiktől semmit, de semmit nem várhatunk. Még csak humánus kiméletet sem. Azért ne épitgessen légvárakat a kisgazdapárt se az ántánt jóakaratára, mert ez is hazug bázis.

Fenyvesbe kell keresnünk a gyógyszert, az erőt, amely e rettenetes megpróbáltatásokon át keresztül visz és megedz! De hát ébredjünk fel e rettenetes álomból, mert igy nem megyünk semmire. Tekintsük az elmult időket egy pokoli álomnak s rázzuk le testünkről a fáradságot, lelkünkről a tapadó szellemi piszkot. Öleljük szivünre azt a testvért, aki minket megbántott, emeljük magunkhoz egy magasabb erkölcsi és szellemi nivóra, melyből fakad a megtisztulás és megujhodás. ***Vegyük fel az eldobott szerszámot, kezdjünk a teremtő munkához fokozott erővel, mert ebből fakad az áldás, az élet. A munka legyen mostan erős fegyverünk, amellyel lassan, de biztosan győzelmet aratunk. Állandóbb győzelmet, minőt fegyverekkel lehet.*** — Menjetek szét a falvakba s hirdessétek a népnek a megtisztult hitet és szeretetet, mert erre égető szüksége van. — Lelki nagy szárazság után mohón vágyakozik a hivő lélek az igazság igéire. Vér, könny és szenvedés árán megtisztult lélek legfogékonyabb az üdvözitő eszmék befogadására. Menjetek, hintsétek el a jó magot, mert a lélek hamar begyöpösödik. ***De siessetek, mig mások még nem előznek bennetek.***

Hirdessétek az igazságot, a munkát, egymásra utaltságot s fel fogunk ismét támadni. Öleljétek szeretettel magatokhoz e földnek népét, amelyből lettetek, ***mert ez a nemzet, az erő és a jövő!*** Oktassátok, vezéreljétek, tanitsátok és vigasztaljátok, hogy lelke legyen nagyon erős, hogy többé ostoba tévtanok rajta erőt ne vehessenek. Vonjuk le a multak keserű tanulságát, igyekezzünk úgy élni és dolgozni, hogy annak ne csak a zseb, hanem egy szebb és nemesebb célja is legyen.

Ezt kivánja tőlünk a haza. Fogadjuk szeretettel magunkhoz a megtévedett testvéreinket, világositsuk fel tévedéseikről, vezessük el a hitnek, tudásnak szárnyain át a megtéréshez. Tudjátok mit mondott Krisztus!? Börtönnel és puskatussal nem lehet meggyőzni senkit. Istentől ihletett, jámbor és igaz prófétákkellenek nekünk, akik munkájukkal és példájukkal mutassák a jót. Irni, beszélni nagyon szépen tudunk a testvériségről, szeretetről, összetartozandóságról, de a gyakorlatba az eszmét átvinni, hivatalokba meghonositani nem tudjuk. Ott mindig csak Ur tárgyal a paraszttal.

Keményen és ridegen, minden szeretet és elnézés nélkül fellépni egy gonoszkodó ember ez a Sigray kormánybiztos! Hamarosan rá jön arra az igazságra, hogy ezt a *népet már nem a fegyver, hanem a kölcsönös önszeretet mentheti meg.* Olvassuk csak el

Sigray kormánybiztos felhivását a néppel való bánásmódról! Kár, hogy terjesztése nem kötelező. Nemzetünk vitális érdeke azt parancsolja nekünk, hogy szeressük, támogassuk minden erőnkkel keresztény testvéreinket Világositsuk fel értelmüket, tegyük elevenné

Isten és hazában. Aki pedig hinni és szeretni tud már, az nem lehet hitvány és gonosz; kóros eszmék nyomorult hordozója. Vallásos ember, dolgos és munkás, aki boldog és megelégedett, megkapja munkájának édes gyümölcsét minden kollektiv szerződés nélkül. Csak igy reméljetjük, hogy e feltámadott hazában ismét boldog lesz a magyar, mert a kereszt lesz megint a nép kormányzásának symboluma, amelybe egyesülnek mindnyájan, akik Krisztust imádják . . .

Egyről-másról.

A választásoknál némely helyen két párt fog küzdeni egymással. Hát lehetne ez másképp is? Mi, magyarok mikor értettük meg egymást? Az egyik párt az Egyesült Keresztény Párt, a másik a nagyatádi irányzathoz csatlakozott Kisgazdapárt. Az első nemzeti és keresztényi alapon áll. Ez annyit jelent, hogy csak azokat veszi fel tagjai közé, akik valamely felekezet templomában meg lettek keresztelve. A Kisgazdapártnak mindegy, keresztény-e az illető vagy zsidó. Náluk csak az a fontos, hogy szavazatát az ő jelöltjükre adja. A magyar fajjal ezer éven át ugy összeforrott a kereszténység, hogy ma már egyik a másik nélkül el sem képzelhető. Ebből az következik, hogy aki nem keresztény az nem is magyar, aki pedig nem magyar annak nem hazája ez az ország. Világosan látjuk tehát, hogy a Kisgazdapárt sem keresztényi, sem nemzeti alapon nem áll.

A legégetőbb kérdést, a zsidó kérdés megoldását el akarják odázni. Ez világos, mert testvéri szeretettel ölelik keblükre a zsidókat és ezek szavazatából akarnak élni és ezek érdekeit akarják képviselni. Ellenben nem restellenek a protestánsok és katholikusok között ellentéteket támasztani, azzal, hogy az Egyesült Keresztény Párt tulajdonképen a Néppárt, tehát katholikus párt. Miért csinálják ők mesterségesen az ellentéteket? Azért, mert azt gondolják, hogy ez az ő érdekeiket szolgálja. Van a mai sulyos időkben olyan pártnak létjogosultsága, mely a magyart a magyartól el akarja választani? Tisztelt Uraim! Gondolják meg jól a dolgot. Nem egy fületlen gomb van most kockára téve, hanem egy ország s ha ennek az országnak a sorsa még rosszabbra fordul, annak már tudjuk, hogy mi lesz az oka.

A kommunizmus alatt minden rendben volt, mert senki sem nézett utána az »elvtársak« munkájának. Most annál szebb dolgok derülnek ki. Szükségesnek tartom, hogy a czelli direktorium működéséről egypár szót irjak. A czelli banda Kreiner primásával élén torkaszakadtából orditotta: »Proletárok! Minden a tietek« Ugye milyen szépen hangzik ez? De, hogy értelmezték ezt az »elvtársak.«? Ugy, hogy csak ők a proletárok, ergó igy minden az övék. Kezdték ezt az eszmét megvalósitani. Az összeharácsolt vadászfegyverek közül a szebbeket eladták, a pénzt eltették. Minden csekély dologért büntették az embereket. A büntetési díjakat hallgatólag eltették. Az összeg az adóhivatalba beutalva. Most, hogy utána jártak a dolognak kiderült, hogy bizony ők egy fillért sem utaltak át az adóhivatalnak, hanem zsebre vágták, mert akkor igy szólt a nóta: »Proletárok! Minden a tietek!«

Van a járásnak egy községe, melynek nem kell az Egyesült Keresztény Párt. Ez a község még mindig nem látta be, vagy nem akarja belátni, hogy a magyarság érdekeit csak ez az egy párt képviseli. És miért nem csatlakozott ez a község? Azért, mert nem áll nemzeti és keresztényi alapon. Önekik még mindig internacionális oralom kell azért, mert akkor saját kijelentésük szerint egy pár

Ej, ej polgártársak! Maguk eladják egy tál lencséért nem csak a léleküdvösségüket, hanem az országot is? Mi nem terrorizálunk senkit. Nem erőszakolunk senkit, hogy jöjjön közibénk, de ha elbukik ez a párt — amely a magyarság érdekeit képviseli, — a választásokban, annak a sok ellenség közül ezen községbeliek is okai lesznek s viseljék ezért a felelősséget is.

Ifj. Szabó Károly.

Széljegyzetek.

Rettenetesen felzudultak a budapesti berkek a fehér terror miatt. Nem mintha helyeselnők a terrort. Az igazságos büntetés, megtorlás kell, de nem a tulzásba menő kegyetlenkedés. Csak egyet nem értünk, hogy a most jajgató samuk és bernátok miért nem deputációztak, kapkodtak akkor, amikor a keresztény magyar népet ölték, kinozták, akasztották. Akkor kellett volna felháborodni.

Egyes firkászoknak nem megy a fejébe, hogy miért nem irhatnak meg most is minden hazugságot. Kun Béláék alatt nem volt kedvük a sajtószabadságért küzdeni. Akkor szépen megirták azt, amit rájuk parancoltak. Vagy talán akkor irtak kedvük szerint és most van csak a dolog kedvük ellen.

Azt hirezteli a héberek, az urak hivták be a románokat. Mégis Tapolczán, Keszthelyen zsidóügynököket csipnek le, akik leveleket vitték Budapestre, hogy a románok szállják meg őket is.

Lázár Jenő nevu zsidófirkász, itthon nem meri kiadni bölcsességét, hanem kiszalad Bécsbe és ott ugat a magyar nép ellen. Azt irja, a falusi nép buta, tanulatlan, annak a véleményére nem kell adni. Bezzeg nem volt buta az a nép, amig a Lázár Jenő emberek szabadon csalhattak, nyuzhattak, verhettek, ölhettek. Csak most buta, hogy nem hagyja magát a falhos állitani.

Keresztényi türelmet kérnek most a mi kinzóink, gyilkosaink, mérgezőink. Nekik a kereszténységből csak ez kell. Hogy ők szabadon nyuzhassanak, csalhassanak, pofozhassanak, mi pedig meg se mukkanjunk, amikor szijat faragnak a hátunkból. Most ők predikálnak keresztény türelemről. De nem ugy verik ám a cigányt! Eleget tűrt ez a nép, a keresztény türelmet gyakorolta a Weltnerek, Kun Bélák és Szamuellyk kegyetlenkedései alatt. Most a keresztény igazságszolgáltatáson a sor. Krisztus is fogolt valaha ostort. A türelemmel visszaéltek, most nincs joguk türelmet kivánni. Vagy igazán butáknak néz-

A kommunisták eltünt a fö[illegible] k őket, a hős[illegible] a őket. Nincs egy se kommunista. Csak [illegible] azt mondja mentségből, ő szociálista volt, nem kommunista. Hát akkor kik uralkodtak az országban öt hónapon át? Kik szavaltak világmegváltásról? Kik gyilkolták a népet? Veszett ügynek nincs gazdája

Gróf Sigray a zsidóüldözésről.

Gróf Sigray Antal, Nyugatmagyarország kormánybiztosa a következő körrendeletet bocsátotta ki:

A bel- és külpolitikai helyzet feltétlen szükségessé teszi, hogy a belső rendet mielőbb helyreállitsuk s minden rendelkezésre álló eszközzel megszilárditsuk. Készséggel osztozom

zolják hogy jelenlegi sulyos, ugyszólván kétségbeejtő helyzetünk közvetlen oka a nyakunkra nőtt zsidóság, elismerem, hogy a józan gondolkodásu keresztény nép haragja a minket ért szerencsétlenségért a zsidóságot jogosan teszi felelősse, de ezen felelősségre vonásnak semmiesetre sem szabad a zsidóságnak kifosztásában, bántalmazásában, legyilkolásában megnyilvánulnia.

A külföld szemeirajtunk nyugszik, minket figyelnek minden oldalról, vajjon van-e bennünk elég szilárd akarat, erő és intelligencia, hogy a reánk szakadt szerencsétlenségből emelt fővel, diadalmasan tudunk kiemelkedni. Csak a gyenge vetemedik eroszakra, orvtámadásra, az erős, az aki igazának tudatában van, a cselekvés, a meggyőzés fegyverével küzd ellenfelevel s vezeti diadalra az igaz-

Felhivom tehát a Cimet, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel hasson oda s kövessen el mindent arra nézve, hogy a fosztogatások, rablások, bántalmazások és gyilkosságok — pogromok — többé elő ne forduljanak. Netán felmerülő esetekben a szavargások karhatalom igénybe vételével a legerélyesebb intézkedésekkel elfojtandók, illetve megakadályozandók. A csend és rend fentartásáért első sorban Cimedet teszem felelőssé s mindenkor Cimednek e tekintetben tett intézkedését és magatartását fogom elsősorban vizsgálat tárgyává tenni.

Elvárom, hogy Cimed kipróbált és bevált erélyével és tapintatosságával a rendet minden tekintetben fenn fogja tartani.

Szombathely, 1919. szeptember 12.

Sigray kormánybiztos.

Az Egyesült Keresztény Párt hivatalos közleményei.

Felszólitás.

Felkérem a falusi szervezetek t. Elnökeit, hogy pártfagjaik névsorát, illetőleg a taggyűjtő iveket hozzám a pártirodába (Magyar Király szálloda) a tisztikar és választmány pontos névjegyzékével együtt minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Ifj. Szabó, prop. biz. titkára.

Felhivás.

A pártvezetőség felkéri a tisztikart, a választmányt és a községek elnökeit hogy csütörtökön délelőtt 11 órakor tartandó vezetőségi gyűlésen pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Pártvezetőség.

Szervezkedés.

Ma vasárnap a párt tagjai Duka, Hetye Kissomlyóban szervezkednek. Ezután a járásban már nem sok község marad szervezetlenül.

Felhivás.

A mindinkább fokozódó munkára való tekintettel, elhatározta a vezetőség a pártiroda felállitását. A pártra vonatkozó összes közlemények és levelek a pártiroda cimére *Magyar Király szálloda* küldendők.

Legujabb táviratok.

Előleg a katonák özvegyeinek.

Budapest szept. 17. A magyar hadügyminiszter közli, hogy a belügyminiszterium hozzájárulásával felhatalmaztatnak a községek elöljáróságai, illetőleg a városi tanácsok, hogy a postaforgalom szünetelése folytán a vidéken tartózkodó, volt hivatásos állományból származó katonai nyugdijasoknak, volt nem hivatásos katonai személyek özvegyeinek és árváinak folyó évi szeptember havára igényjogosultság és személyazonosság igazolása mellett megfelelő előleget fizethetnek ki. A hivatásos állományból származó fentiek részére az illető katonai parancsnokság fizet ki előleget.

Visszavonulnak a románok.

Bécs szept. 18. A Reihspost jelentése szerint a románok uj ultimátumot kaptak az antanttól, hogy csapataikat rögtön vonják vissza a demarkációs vonalra. Románia azt az értesitést kapta, hogy többet nem érhet el, minthogy megkapja az 1916-ban megigért határig a magyar területet, mivel minden megállapodásnak fittyet hányt. Románia visszavonulása már Budapesten is észlelhető.

Olasz-magyar-román szövetség.

Páris szept. 18. A »Chicagó Tribuna« budapesti levelezője nagyon valószinűnek tartja az olasz-magyar-román szövetségkötést.

Német küldöttség Párisban.

Páris szept. 18. Szikratávirat. Ma délelőtt német bizottság érkezett ide a nemzetközi vasuti menetrend megállapitása végett. A bizottság a keleti pályaudvarra érkezett be, ahol nyomban megtartották az első ülést.

Tévedett az antant misszió.

Budapest szept. 18. A Kaposvárott megjelenő Ujsomogy irja, hogy legutóbb dunántuli küldöttségek keresték fel Bécsben az antant missziókat, hogy előttük a magyarországi szociálisták valódi erejét és számarányát ismertessék. A bécsi antant missziók állitólag beismerték, hogy a magyarországi szociáldemokraták erőviszonyai felől tévedésben voltak és megállapitásaikat közölték Párissal.

Uj miniszterek.

Bécs szept. 18. Budapesti lapjelentések szerint gróf Somsich mint külügyminiszter, Pekár Gyula mint tárcanélküli miniszter belépett a Fridrich kabinettjébe.

HIREK.

Olvasóinkhoz!

Mindazoknak az előfizetőinknek, akik lapunkat a kommunizmus előtt olvasták, a mai naptól kezdve megindítjuk ujra a régi szellemben irott lapunkat. Helybeli előfizetőinknek házhoz küldjük, vidéki előfizetőinknek pedig póztára adjuk s az ő kényelmükre a mai számunkhoz póstautalványt mellékelünk, melyen jelezzük az előfizetést és az esetleges hátralékot. Kérjük előfizetőinket, sziveskedjenek ezt az összeget beküldeni. Lapunk előfizetési ára ujévig 10 korona.

Kérjük olvasóinkat, fogadják pártfogásukba és terjesszék lapunkat.

Bucsujárások. Rég nem látott nagy bucsuseregek jöttek Czelldömölkre Kisasszony napján és a mult vasárnap. Szombat délután egymásután vonultak az utcákon a hivők csoportjai. Jöttek Győrszentmártonból a hivek; azelőtt sohsem szoktak idejönni. Eljöttek a hosszuperesztegi, pápai, répczezentgyörgyi, sági, izsákfai, mihályfai, salamoni, vati, iváni, ikervári bucsusok. Megkanó volt az a példás fegyelem, nyugalom, ahogy ezek sorba érkeztek, hitbeli kötelességeiket elvégezték. Az ünnepnap Jung Benedek győrszentmártoni bencés plébános fejtegette a bucsujáróhely történetét és Mária-tisztelet erkölcsi vonásait. Beszéde mélyen beleszántott az egybegyült hivők szivébe. Czelldömölk egész multja a bucsujáróhellyel fűződik össze. A jövőben kötelessége lesz a város közönségének módját ejteni annak, hogy a bucsusok rendes szállást kapjanak, itt tartózkodásuk alatt a városról kellemes, barátságos benyomásokat szerezzenek és ne legyenek kénytelenek a szabad ég alatt megpihenni.

A czelldömölki képviselőtestület ülése. A czelldömölki képviselőtestület f. hó. 19-én ülést tartott, melynek első tárgya a gabona átvételi bizottság megalakitása volt. A bizottság tagjaivá Dezső Lajos jegyzőt, Simon Sándor városbirót és Michl Vilmos földbirtokost választották. Feladata lesz a bizottságnak a gabona átvétel módját megállapitani, a gabonát a gazdáktól átvenni, illetve a gazdákkal a termelt és beszállitandó mennyiséget elszámolni. Szóba került továbbá a czelldömölkre küldött karhatalom ügye is. Mivel a községnek elegendő számu csendőre, rendőre, és polgárőre van, továbbá itt állomásozik a járási karhatalmi szakasz is, a rend fentartására rajtuk kivül más fegyveres erőre szükség ugysincsen, a szombathelyről ideküldött karhatalom pedig a községnek naponkint tetemes költségébe kerülne, a község illetékes helyen kérni fogja a szombathelyi karhatalom visszarendelését. (Eljárásának már eredménye is van, mert a karhatalom Szombathelyre bevonult.) Lóránth Gyula főjegyző jelenti, hogy saját kérelmére és az alispán rendelete alapján a járási főszolgabiróság fegyelmi eljárást inditott ellene s állásától felfüggesztette. A képviselőtestület sajnálattal vette tudomásul a főjegyző kijelentését s bár a meginditott fegyelmi eljárásba be nem folyhat, kötelességének tartja kijelenteni, hogy főjegyzőjének 35 éves működése alatt vele szemben a bizalom egy percre sem ingott meg s a község fejlesztése körüli érdemeit a község mindig hálával ismerte el. Ezért a község vele szemben most is a legteljesebb bizalommal viseltetik. Több apró illetőségi ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

Az Egyesült Keresztény Párt intézőbizottsága f. hó. 18-án délelőtt ülést tartott, amelyen felemlitették, hogy Kiskőcskön még mindig nagyon hangosak a hatalmukból kiforgatott kommunisták. Nem csodáljuk, ha annak a néhány félrevezetett embernek fáj a hatalom elvesztése, de gondolják meg hogy a törvény nem azért hagyta őket otthon, mintha nem volna ereje vagy bátorsága őket letartóztatni, hanem mivel azt hitte, hogy félre voltak vezetve és remélte, hogy belátva tévedésüket jobb utra térnek. Ha azonban az illetők még mindig elég meggondolatlanok és visszaírják az [illegible] [illegible] hetnek készülve rá, hogy egyszer csak nem odahaza fognak fölébredni. Ennek a kormánynak csak a bünösök számára van ökle, de azok számára van.

Iskoláink. A városi iskolák szeptember 15-én nyiltak meg. A szülők megkönnyebbülve adták gyermekeiket az iskolába, mert tudják hogy gyermekeik sorsát kipróbált, becsületes kezek irányitják, lelküket nem fogják teletömni éretlen emberek maszlagával, hanem tudással és igazsággal. Az iskola nem lesz a gyermeki lélek erkölcsmételyezője. Megkapó az a bizalom, amellyel a czelldömölki szülők a helybeli zárdával szemben viseltetnek. Ha kétszerannyi terem és tanerő állna rendelkezésre, akkor is megtöltenék. A tanitási eredmény első előfeltétele: szülők és nevelők bizalma, együttműködése, megvan az iskolákban. Nagy hiány összes iskoláinknál a zsufoltság, a megfelelő számu helyiség hiánya. Ebben szenved a községi fiupolgári, ebben szenvednek a kath. hitközség iskolái. A városnak a feladata az iskolakérdés ezen égető problémáinak megoldását elősegiteni. Ugyancsak várják az iskolavezetők a közhatóságoktól. Ha másként nem lehet, requirálással kell a helyiségek biztositását megoldani.

Főszolgabiró választás. A hétfői megyegyülés Pósfay Gusztáv szentgotthárdi szolgabirót választotta meg czelldömölki I szolgabiróvá. Hogy Somogyi Aladár kevesebb szavazatot kapott, betudható a megyei bizottsági tagok részvétlenségének és a vasuti időszámitás megváltozásának.

László Ferenc czelldömölki vendéglős szept. hó 18-án életének 68 ik évében hirtelen elhunyt. A megboldogult tulajdonosa volt Czelldömölk egyik legrégibb és legjobb hirü vendéglőjének s mintaképe az igazi kedves, modern magyar urnak és szerető családapának. Temetésére, amely szept. 20 án délután nagy részvét mellett ment végbe, a vendéglősök régi zászlaja alatt testületileg kivonult a Vendéglősök ipartársulata és a ravatalra koszorut helyezett.

Illetőséget nem szerzett egyének kiutasitása. A czelldömölki képviselőtestület még előbbi ülésén elhatározta, hogy mivel a városban a lakáshiány nagy, mindazokat, akik 1914. aug. 1. óta költöztek Czelldömölkre s illetőséget eddig nem szereztek, okt. elsejével kiutasitja. A kiutasitottak közül többen kérvényt adtak be a határozat ellen, de a képviselőtestület határozatát vissza nem vonta, sőt elhatározta, hogy minden erejével azon lesz, hogy az illetők október elsején a várost tényleg elhagyják. A kiutasitottak névsora a következő: Pajor Sándor, Schvartz Vilmos, id. Weisz József, Heimler Lajos, Kreiner József, Weisz József, Molnár István, Babai György, Grönwald Miksa, Móritz Károly, Matusek Ferencné, Halmos Miklós, Raffel Pál, Fleischnerék, Fischer Emil, Péntek Ferencné, Fuller György, Róth Ignác, Fusch Adolf, Nyári Elek, Klein Gusztáv, Inzsel Károlyné, Heimler Lajos, Mózes Dávid, Ungár Emánuel, Kominek Antal, Turi Nagy Lajos, Herz Jenő, Galitzenstein Béláné, Gulyás Imréné, Breier Mór tanitó, Busnyák Zsigmond, Kis Sándor, Kalusics Miklós, Sil László, Sil Ernő, Pollák Alajos.

Felhivás az adófizetőkhöz. A hadsereg szervezéséhez és fenntartásához szükséges pénz, tekintettel a proletárdiktatura pénzpazarlására, csak nagy nehézségek árán teremthető elő. Ezért a nemzeti haderő főparancsnoksága azzal a kéréssel fordul az ország adófizető polgárságához, hogy kiki adjon tehetségéhez képest erre a célra bizonyos összeget, amely az illetők adójába be fog számittatni. A pénzt rendes adónyugta kiadása ellenében a községi birók veszik át, akik azt az adóhivatalok utján rendeltetési helyére juttatják.

Ipartestületi gyülés. A czelldömölki ipartestület ma délután 2 órakor a városháza tanácstermében gyülést tart, melynek tárgya: a betegsegélyző rendezése.

Bevonulnak a katonák. Az ősszel a forradalmi Károlyi kormány szerencsétlen hadügyminisztere kiadta a jelszót; Nem akarok katonát látni! Hamarosan meggyőződhetett azonban mindenki róla, hogy jobb lett volna mindnyájunkra nézve, ha a hadügyminiszter még egy darabig katonát akart volna látni, mert akkor nem lett volna az ország a ránk törő szomszédok szabad prédájává s később nem üthette volna fel nálunk a fejét a kommunizmus s nem lennének ilyen szomorú emlékeink egy közelmúltban [illegible] emiről. A kommunista vezérek megforditották a dolgot. Ők katonát akartak látni minél többet, amint Böhm főparancsnok »elvtárs« kijelentette. Nekik kellett a katona, nem sajnálták tőle a hamisitott bankokat, csakhogy átkos uralmuk minél tovább megmaradhasson. Nekik kellett a katona, hogy életüket a minél inkább fokozódó elkeseredés ellen megvédhessék, hogy a csehek és románok ellen eszetlen és hiábavaló támadást kezdjenek s illetőleg »elvtárs« vagy Landler »elvtárs« bokros [illegible] a hadidicsőség babérkoszorujával [illegible]zék. A kommunizmus megbukott. Nem tudni azonban, nem lappan-e a hamu alatt [illegible] sikerült-e az átkos tanok minden hirdetőjét hűvösre tenni s nem próbálkoznak-e [illegible], mégegyszer azzal, hogy letünt hatalmukra kérhetnapritsak. S ennek nem szabad megtörténnie, mert egy napos uralmuk [illegible] a szegyetlenségnek és a bosszunak a napja fenn. Ne kivánjatok, hogy ezt a napot megérjük! S ezt a napot eltávolitani, a rémuralom visszatértét megakadályozni csak egy erős, fegyelmezett, magyar nemzeti érzéstől áthatott hadsereg tudja. Ezt a fegyelmezett hadsereget akarta a lővezérség megszervezni azzal, hogy az 1898. évi korosztályt katonai szolgálatra behivta. Be kell látnia mindenkinek, hogy szükség van erre a hadseregre, meg kell tennünk mindnyájunknak mindent [illegible] a hadseregnek az érdekében. S örömmel látjuk, hogy a józan magyar nép megértette ezt a parancsot s vonakodás nélkül [illegible] a nemzeti zászlók alá. Menjen is mindenki, aki nem akarja megérni azt, hogy szülőinek sok évi keserves fáradságának eredményét, vagyonat dologtalan pesti csirkefogók [illegible] prédálják, apját, anyját, testvéreit a fogházakból kieresztett rablógyilkosok néhány nagy gazember parancsára legyilkolják.

Halálozás. Nagy és mélyen gyászoló közönség kisérte utolsó utjára szept. 19-én délután 4 órakor özv. Mészáros Istvánné, szül. Döbrentey Lillát, Nagy Sándor dömölki ev. lelkész anyóját. Hosszu és áldásos élet után 86 éves korában szólitotta magához az Ur szerető családja nagy fájdalmára szept. 18-án reggel.

A pénzről. Mint tudjuk, a Tanacskormánynak egyik legnagyobb bajt és gondot, sőt félig-meddig bukását is okozta a pénzkérdés. Az t. i. hogy a falusi nép nem bizván a kormány állandóságában és nem akarván neki engedelmeskedni, bizalmatlansággal viseltetett az általa kibocsátott pénzekkel szemben s nem fogadta el őket. A bolsevizmus barátai jól megjegyezték ezt maguknak s a mostani kormányon ugyanilyen eszközzel, ugyanilyen módon akarnak bosszut állani. Egyes felbérelt ügynökök bujkálnak, akik azt a hirt terjesztik, hogy a postatakarékpénztár által kibocsátott pénzek értékét a kormány a közeli jövőben felére akarja leszállitani. Aki ezt a hirt terjeszti, elhiszi vagy tovább adja, [illegible] ellensége a [illegible] azon dolgozik, hogy a mostani kormánynak nehézségei támadjanak a egy [illegible] az bolsevista s minden becsületes magyar embernek kötelessége, hogy az illetőt a törvény kezére adja, amely majd érdeme szerint elbánik az ilyen gyalázatos megfizetett bérencekkel. A népet pedig kérjük, ne higyjen nekik. Értsük meg jól, ez a kormány a nép kormánya, a népre kivánt támaszkodni, attól varja a támogatást. Ha pedig a rendeleteit nem tartjuk be a parancsainak nem engedelmeskedünk, akkor ezzel azt mutatjuk, hogy nem tekintjük a mi kormányunknak, nem vagyunk hajlandók támo- [illegible] olyan jó értékü pénzek, mint az Osztrák Magyar bank-által kibocsátottak. Ugyanis csak annyit bocsátottak ki belőle, amennyi értékü tizezer koronást, amelyet a forgalomban a nagy összege miatt nehezen lehet használni, a Postatakarékpénztárnál letetbe helyeztek. A postatakarékpénztár tehát mindig betudja váltani az általa kibocsátott bankjegyeket az Osztrák Magyar Bank bankjegyeire.

Művészestély. A Skala Művész Társulat f. hó 20-án este a Uj kavéház termében nagy művészestélyt tartott. A kávéházat zsúfolásig megtöltő közönség sok tapssal honorálta az ötletesen összeállitott műsort és a szorgalmas tehetséges szereplőket. Az előadást 21-én és 22-én megismétlik.

Népgyülés Jánosházán. Az Egyesült Keresztény Párt folyó hó 21-én vasárnap nagy népgyülést rendez Jánosházán a környék részvételével. A Párt vasmegyei vezetőségéből többen leutaznak s a gyülés főszónoka Lingauer Albin lesz, aki páratlan tevékenységgel és buzgalommal vezeti a Párt vármegyei szervezését. Természetesen a Párt járási vezetősége is megjelenik a népgyülésen, megpedig leutazik Dr. Maróthy László elnök, Dr. Kühár Flóris czelldömölki plébános, továbbá Dr. Kovács Kálmán főtitkár és ifj. Szabó Károly titkar.

A postaforgalom szabályozása. A szabad magyar területen levő postahivatalok között, a kereskedelemügyi miniszter a posta táviró és távbeszélő forgalmat a következő feltételek mellett engedelyezte: 1. Nyilt levelezőlapok és csak nyitott levelek küldhetők, ezeknél ajánlás is kiköthető. A zárt leveleket a postahivatalok nem továbbitják. Hivatalok zárt leveleket is feladhatnak. 2. Csomagban levelet nem lehet elhelyezni. Ennek ellenőrzésére a postahivatalok a feladásakor a csomag felnyitását kivánhatják. 3. Postautalvány szelvényére a feladó nevén és lakásán kivül mást nem szabad irni. 4. A postatakarékpénztári, valamint a csekbe- és kinzetés, ujabb intézkedésig szünetel. 5. Magántáviratot csak sürgős és fontos ügyben szabad feladni. Ezért a táviratok tartalmat kincstári hivatalok székhelyén a postafőnök, postamesteri hivataloknál a községi elöljáróság ellenőrzi. A nagy anyaghiány miatt kivánatos, hogy a hivatalos táviratok is csak sürgős esetben és lehetőleg rövidebb szövegben adassanak fel. 6. Távbeszélő forgalom a helyi viszonylatban nincs korlátozva, a távolsági forgalom azonban csak sürgős magánbeszélgetések válthatók háromszoros dij mellett. A feladó nevét és pontos lakásczimét minden táviratra és minden postai küldeményre fel kell jegyezni. 8. A románok által megszállott terület [illegible] nyitott egyéb postai küldemények nem.

A hadifoglyok pénzbeli támogatása és hazaszállitása. A legutolsó miniszter tanácson elhatározták, hogy a keleten levő hadifoglyok segélyére 6 millió rubelt, a szibériaiaknak ruhaségélyre háromszázezer dán koronát és ezenkivül havonkint 2 millió koronát szentelnek. Az olaszországi hadifoglyok támogatására 2 millió lirát, a francia fogságban levőknek pedig százezer frankot küldenek. A hadügyminisztert pedig megbizták, hogy tegyen lépéseket a hadifoglyok hazaszállitására.

Dolgozik a lakáshivatal. A lakáshivatal a főszolgabirói hivatalban már megkezdette működését. Lakást felmondani [illegible] járulásával lehet. Ahol üres lakás van, az bejelentendő, hogy a nagy lakásinségen némikép is segiteni lehessen.

A belügyminiszter a rend megóvásáért. Benicky Ödön belügyminiszter a közrend és közbiztonság érdekeinek megóvására a légeredményesebb rendszabályokkal akarja utját allni minden pogrom jellegü mozzalomnak ezért valamennyi kormánybiztosnak és kormánybiztos helyettesnek rendeletet bocsátott ki, melyben felhivja őket, hogy a legrendeltebb ellentétbe helyezkedő minden rendszerteleni, vagy egyéni, vagy tömegakció nemcsak törvénybe ütköző büntetendő cselekmény, hanem hátrányára van a nemzet nagy ügyének. A hatóságoknak minden eshetőségre komolyan kell előkészülni és a legnagyobb körültekintéssel kell gondoskodniok megfelelő intézkedésekről. A hatóságoknak kötelessége a rendzavarás megszüntetése és a vétkesek megbüntetése érdekében szükséges lépéseket haladéktalanul megtenni. Pogrom, népitélet stb. esetében [illegible] mulasztásokért a felelős hatóságokkal szemben minden kiméletet nélkül való megtorlás álláspontjára helyezkedik és mulasztás esetén az összes hatóságokat személyükben teljes felelősségre vonja.

A szénkérdés. A Neue Freie Presse munkatársa felkereste dr. Chorin Ferencet, a salgótarjáni szénbánya vezérigazgatóját, hogy a magyarországi szénellátásról érdeklődjék. Dr. Chorin a következőket közölte: A bányászathoz szükséges anyagok beszerzése előtt elháritháttatlan akadályok állanak. A munkástanácsok hatáskörébe tartozott az anyagbeszerzés is és ezáltal a beszerzési árak rendkivül emelkedtek. A fehérpénzek kiadása meg nagyobb akadályokat teremtett. A munkások szerfelett idegenkedtek a szovjet pénztől és csak az üzem vezetőinek köszönhető, hogy ebből kifolyólag összeütközések nem történtek. Magyarország mindig rászorul a külföldi szénre és a szovjet uralom a szénhiányt krizissé érlelte. Az ország szénforrásai megszállás alatt állanak s az országnak az antant igen nagy segitségére van szüksége. E segitség nélkül nem kezdődhetik meg a produktiv munka s a szükséglet télire nem biztositható.

Bérbeadó vendéglő.

Krausz Samu Kemenesmihályfa községben levő

nagyvendéglője

1919. évi október hó 1-én nyilvános árverésen egymásután következő 3 évre haszonbérbe adatik.

A vendéglőt bérbevevő azonnal átveheti.

Feltételek a tulajdonosnál a helyszinen megtudhatók.

Krausz Sama
vendéglős.